

13.03.2018

Euroopan Unionin komissio
Sisämarkkinat, teollisuus, yrittäjyys ja pk-yritykset (DG GROW)
grow-general-information@ec.europa.eu

Viite: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2016/425 henkilönsuojaimista ja neuvoston direktiivin 89/686/ETY kumoamisesta; Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2016/424 köysiratalaitteistoista ja direktiivin 2000/9/EY kumoamisesta

**EU:N HENKILÖNSUOJAIMIA JA KÖYSIRATALAITTEISTOJA KOSKEVIEN
ASETUSTEN 45 ARTIKLOJEN TARKOITTAMA ILMOITUS KOMISSIOLLE
SEURAAMUKSISTA**

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2016/425 henkilönsuojaimista ja neuvoston direktiivin 89/686/ETY kumoamisesta sisältää artiklan 45, jonka 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on ilmoitettava vahvistamistaan seuraamuksia koskevista säännöistä komissiolle viimeistään 21 päivänä maaliskuuta 2018. Vastaavan sisältöinen säännös sisältyy Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) 2016/424 köysiratalaitteistoista ja direktiivin 2000/9/EY kumoamisesta, sen 45 artiklan 1 kohtaan.

Suomessa tehdään edellä mainittujen asetusten johdosta muutoksia voimassa oleviin säädöksiin. Asiasta annettujen kansallisten säädösten on tarkoitus tulla voimaan EU-asetusten voimaan tullessa 21.4.2018.

Köysiratalaitteistoista ja olennaisessa määrin työssä käytettävistä henkilönsuojaimista on säädetty eräiden teknisten laitteiden vaatimustenmukaisuudesta annetulla lailla (1016/2004, jäljempänä laitelaki). Laitelakiin lisätään viittaukset kyseisiin EU:n asetuksiin, ja lain kielivaatimusta, valvontaa ja rangaistusta koskevia säännöksiä sovelletaan jatkossa myös kyseisten asetusten osalta. Laitelain 13 § sisältää rangaistussäännöksen laiteturvallisuusrikkomuksesta. Kyseisen pykälän toiseen momenttiin lisätään säännös mainittujen EU:n asetusten rikkomisesta. Kyseinen pykälä kuuluu seuraavasti:

13 §

Rangaistussäännös

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta rikkoo

1) 4 §:n 1 momentissa tai 2 momentin nojalla säädettyä valmistajan velvollisuutta huolehtia teknisen laitteen turvallisuudesta ja vaatimustenmukaisuudesta,

2) 5 §:n 1 momentissa tai 2 momentin nojalla säädettyä valmistajan velvollisuutta osoittaa teknisen laitteen vaatimustenmukaisuus, koota tekniset asiakirjat, laatia asianmukaiset käyttö- ja muut ohjeet sekä varustaa tekninen laite vaaditulla merkinnällä,

3) 6 §:ssä säädettyä valmistajan velvollisuutta liittää vaarallisen aineen nimi, vaaditut merkinnät ja käyttö- ja turvallisuusohjeet tekniseen laitteeseen,

4) 7 §:ssä säädettyä henkilön, joka luovuttaa teknisen laitteen omista nimisään ensimmäistä kertaa markkinoille tai käyttöön Euroopan talousalueella,

velvollisuutta huolehtia teknisen laitteen turvallisuudesta ja vaatimustenmukaisuudesta,

5) 7 §:ssä säädettyä henkilön, joka luovuttaa teknisen laitteen omissa nimissään ensimmäistä kertaa markkinoille tai käyttöön Euroopan talousalueella, velvollisuutta osoittaa teknisen laitteen vaatimustenmukaisuus, koota tekniset asiakirjat, laatia asianmukaiset käyttö- ja muut ohjeet sekä varustaa tekninen laite vaaditulla merkinnällä,

6) 7 §:ssä säädettyä henkilön, joka luovuttaa teknisen laitteen omissa nimissään ensimmäistä kertaa markkinoille tai käyttöön Euroopan talousalueella, velvollisuutta liittää vaarallisen aineen nimi, vaaditut merkinnät ja käyttö- ja turvallisuusohjeet tekniseen laitteeseen tai

7) 9 §:ssä säädettyä edelleen luovuttajan velvollisuutta varmistua teknisen laitteen vaatimustenmukaisuudesta ja siitä, että asianmukaiset ohjeet ovat laitteen mukana,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *laiteturvallisuusrikkomuksesta* sakkoon.

Jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, laiteturvallisuusrikkomuksesta tuomitaan myös se, joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta rikkoo

1) henkilönsuojainasetuksen 8 artiklan 1 kohdassa tai köysiratalaitteistoasetuksen 11 artiklan 1 kohdassa säädettyä valmistajan velvollisuutta varmistaa tuotteen vaatimustenmukaisuus,

2) henkilönsuojainasetuksen 8 artiklan 2 kohdassa tai köysiratalaitteistoasetuksen 11 artiklan 2 kohdassa säädettyä valmistajan velvollisuutta laatia tekniset asiakirjat, suorittaa tai suorituttaa vaatimustenmukaisuuden arviointimenetely, laatia EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus sekä kiinnittää CE-merkintä,

3) henkilönsuojainasetuksen 8 artiklan 4 kohdassa tai köysiratalaitteistoasetuksen 11 artiklan 4 kohdassa säädettyä valmistajan velvollisuutta varmistaa sarjatuotannossa valmistetun tuotteen vaatimustenmukaisuus,

4) henkilönsuojainasetuksen 8 artiklan 7 ja 8 kohdassa taikka köysiratalaitteistoasetuksen 11 artiklan 7 kohdassa säädettyä valmistajan velvollisuutta varmistaa, että tuotteen mukana tai saatavilla ovat asianmukaiset ohjeet, tiedot tai asiakirjat,

5) henkilönsuojainasetuksen 10 artiklan 1, 2 ja 4 kohdassa tai köysiratalaitteistoasetuksen 13 artiklan 1, 2 ja 4 kohdassa säädettyä maahantuojaan velvollisuutta saattaa markkinoille ainoastaan vaatimustenmukaisia tuotteita, varmistaa, että valmistaja on huolehtinut vaatimustenmukaisuuden arviointimenetelmästä, teknisten asiakirjojen laatimisesta ja asianmukaisten merkintöjen tekemisestä, että tuotteeseen on kiinnitetty CE-merkintä ja että mukana ovat asianmukaiset ohjeet, tiedot ja asiakirjat tai

6) henkilönsuojainasetuksen 11 artiklan 2 kohdassa tai köysiratalaitteistoasetuksen 14 artiklan 2 kohdassa säädettyä jakelijan velvollisuutta varmistaa, että tuotteeseen on kiinnitetty CE-merkintä, mukana ovat asianmukaiset ohjeet, tiedot ja asiakirjat sekä siitä, että valmistaja ja maahantuoja ovat huolehtineet asianmukaisten merkintöjen tekemisestä.

Rangaistus terveysrikoksesta säädetään rikoslain (39/1889) 44 luvun 1 §:ssä.

Yksityiseen kulutukseen tarkoitettujen tai olennaisessa määrin yksityisessä kulutuksessa käytettävien tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta ja valvonnasta on säädetty erikseen. Tämän vuoksi henkilönsuojainten osalta EU:n henkilönsuojainasetuksen johdosta säädetään erillislaki, laki kuluttajien käyttöön tarkoitettuista henkilönsuojaimista. Sen 9 § sisältää vastaavan sisältöisen rangaistussäännöksen kuin laitelain 13 §:n 2 momentti henkilönsuojainten osalta:

9 §

Rangaistussäännökset

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta rikkoo

1) henkilönsuojainasetuksen 8 artiklan 1 kohdassa säädettyä valmistajan velvollisuutta varmistaa tuotteen vaatimustenmukaisuus,

2) henkilönsuojainasetuksen 8 artiklan 2 kohdassa säädettyä valmistajan velvollisuutta laatia tekniset asiakirjat, suorittaa tai suorittuttaa vaatimustenmukaisuuden arviointimenettely, laatia EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus sekä kiinnittää CE-merkintä,

3) henkilönsuojainasetuksen 8 artiklan 4 kohdassa säädettyä valmistajan velvollisuutta varmistaa sarjatuotannossa valmistetun tuotteen vaatimustenmukaisuus,

4) henkilönsuojainasetuksen 8 artiklan 7 ja 8 kohdassa säädettyä valmistajan velvollisuutta varmistaa, että tuotteen mukana tai saatavilla ovat asianmukaiset ohjeet, tiedot tai asiakirjat,

5) henkilönsuojainasetuksen 10 artiklan 1, 2 ja 4 kohdassa säädettyä maahantuojaan velvollisuutta saattaa markkinoille ainoastaan vaatimustenmukaisia tuotteita, varmistaa, että valmistaja on huolehtinut vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelystä, teknisten asiakirjojen laatimisesta ja asianmukaisten merkintöjen tekemisestä, että tuotteeseen on kiinnitetty CE-merkintä ja että mukana ovat asianmukaiset ohjeet, tiedot ja asiakirjat tai

6) henkilönsuojainasetuksen 11 artiklan 2 kohdassa säädettyä jakelijan velvollisuutta varmistaa, että tuotteeseen on kiinnitetty CE-merkintä, mukana ovat asianmukaiset ohjeet, tiedot ja asiakirjat sekä siitä, että valmistaja ja maahantuoja ovat huolehtineet asianmukaisten merkintöjen tekemisestä,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *laiteturvallisuusrikkomuksesta* sakkoon.

CE-merkintärikkomuksesta säädetään CE-merkintärikkomuksesta annetussa laissa (187/2010).

Rangaistus terveysrikoksesta säädetään rikoslain (39/1889) 44 luvun 1 §:ssä.

Sekä laitelain 13 §:ssä että kuluttajien käyttöön tarkoitetuista henkilönsuojaimista annetun lain 9 §:ssä viitataan rikoslain 44 luvun 1 §:ssä säädettyyn terveysrikokseen. Kyseistä pykälää muutetaan siten, että sen ensimmäisen momentin 9 ja 10 kohtaan lisätään viittaukset henkilönsuojainasetukseen sekä köysiratalaitteistoasetukseen. Näin ollen vakavimmissa tapauksissa asetusten vastaisesti toimiva talouden toimija voidaan tuomita myös rikoslain perusteella. Kyseinen säännös kuuluu seuraavasti:

44 luku

Terveyttä ja turvallisuutta vaarantavista rikoksista

1 §

Terveysrikos

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

1) kasvinuojeluaineista annetun lain (1563/2011) tai kasvinuojeluaineiden markkinoille saattamisesta sekä neuvoston direktiivien 79/117/ETY ja 91/414/ETY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1107/2009, jäljempänä *kasvinuojeluaineasetus*,

2) kuluttajaturvallisuuslain (920/2011),

3) kemikaalilain (599/2013), kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista (REACH), Euroopan kemikaaliviraston perustamisesta, direktiivin 1999/45/EY muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 793/93, komission asetuksen (EY) N:o 1488/94, neuvoston direk-

tiivin 76/769/ETY ja komission direktiivien 91/155/ETY, 93/67/ETY, 93/105/EY ja 2000/21/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1907/2006, jäljempänä *REACH-asetus*, aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta sekä direktiivien 67/548/ETY ja 1999/45/EY muuttamisesta ja kumoamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1907/2006 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1272/2008, jäljempänä *CLP-asetus*, tai biosidivalmisteiden asettamisesta saataville markkinoilla ja niiden käytöstä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 528/2012, jäljempänä *biosidi-asetus*,

4) kosmeettisista valmisteista annetun lain (492/2013) tai kosmeettisista valmisteista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1223/2009,

5) terveydensuojelulain (763/1994),

6) elintarvikelain (23/2006),

7) vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain (390/2005),

8) eräiden teknisten laitteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain (1016/2014),

9) henkilönsuojaimista ja neuvoston direktiivin 89/686/ETY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/425 II luvun tai

10) köysiratalaitteistoista ja direktiivin 2000/9/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/424 II luvun

taikka niiden nojalla annetun säännöksen tai yleisen tai yksittäistapausta koskevan määräyksen vastaisesti valmistaa, käsittelee, tuo tai tahallaan yrittää tuoda maahan, pitää hallussaan, varastoi, kuljettaa, pitää myynnissä, välittää tai luovuttaa tavaraa tai ainetta, valmistetta tai esinettä siten, että teko on omiaan aiheuttamaan vaaraa toisen hengelle tai terveydelle, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *terveysrikoksesta* sakoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *terveysrikoksesta* tuomitaan myös se, joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta kuluttajaturvallisuuslain taikka sen nojalla annetun säännöksen tai yleisen tai yksittäistapausta koskevan määräyksen vastaisesti suorittaa, pitää myynnissä tai muutoin elinkeinotoimintansa yhteydessä luovuttaa kuluttajapalvelun siten, että teko on omiaan aiheuttamaan vaaraa toisen hengelle tai terveydelle.

EU:n asetusten vastaiseen toimintaan puututaan markkinavalvonnalla ja siinä käytettävissä olevin keinoin. Olennaisessa määrin työssä käytettävien teknisten laitteiden valvontaan sovelletaan EU:n kyseisten asetusten ja nk. NLF-asetuksen (N:o 765/2008) lisäksi työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annettua lakia (44/2006). Kuluttajakäyttöön tarkoitettujen henkilönsuojainten valvontaan sovelletaan edellä mainittujen henkilönsuojain- ja NLF-asetuksen lisäksi eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annettua lakia (1137/2016). Markkinavalvontaviranomainen voi tehostaa antamaansa päättöstä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Sosiaali- ja terveysministeriö

